

**EU: Fri til barns
2. sygedag
kan være ok**

3 Leder

◀ 4 Et valg mellem pest og kolera

En prøveansat fængselsfunktionær var tæt på at miste sit job, da hun trodsede en tjenstlig ordre og blev hjemme på sit barns anden sygedag. Hendes sag kan få principiel betydning på hele arbejdsmarkedet – for i følge et EU-direktiv har man faktisk ret til at blive hjemme på dag to. Sagen er blot, at ikke mange kender til direktivet.

5 Nul-tolerance overfor narko skaber pladsproblemer

◀ 6 A-, B- og C-fanger

◀ 8 Ny hjælp til ømme rygge i København Fængsler

Ansatte i Københavns fængsler kan nu få behandling for smerter og skader. Ordningen er gratis og løber i første omgang hele år 2004

10 Profil af en afdelingsformand Søren Hartvig Klit

11 Profil af en afdelingsformand Jørgen Vester Mark

12 Øget risiko for gidseltagning i nye fængsler

13 Økonomisk støtte til studieture for Kriminalforsorgens personale

◀ 14 Fængselspersonale skal indberette vold og strafaktioner på nyt skema

15 Generalforsamlinger

17 Debat

19 Navnenyt

20 Et nyt fagblad

Udgivet af Dansk Fængselsforbund
Vestre Kirkegårds Allé 3,
2450 København SV
Tlf. 3325 9801 - Fax 3325 9601
www.danskfaengselsforbund.dk

Redaktion: Forbundsformand
Carsten Pedersen (ansvh.)

Redaktør: John Rasmussen
Talosvej 7, 2770 Kastrup
Tlf. 3250 2037 - Mobil 4074 1487
E-mail: join-1@mail.tele.dk

Layout, produktion og tryk:
Imprint Grafiske Løsninger
Thurøvej 8 · 4700 Næstved
Tlf. 5572 6692 - Fax 5572 7320
imprint@imprint.dk
www.imprint.dk

ISSN: 0902-8897

Indlæg til Fængselsfunktionæren:

Artikler modtages på diskette, gerne med udskrift eller pr. e-mail. Husk at angive navn, stilling og tjenestested i tilfælde af spørgsmål fra redaktionen. Indlæg til »Debat« må max. være på 750 ord eller 4500 tegn incl. mellemrum. Foto modtages gerne. Hvis de ønskes retur, bedes det anført.

Indlæg senest den 10. i måneden før optagelse.

Artikler og læserindlæg er ikke nødvendigvis et udtryk for redaktionens holdning eller forbundets mening.

Drop byggeriet – og løs problemer nu

LEDER

af Carsten Pedersen,
formand for
Dansk Fængselsforbund

Over alt søges der løsninger – men det er ikke nok.

Politiet kører fra landsdel til landsdel med arrestanter. Man flyver dem fra Sjælland til Bornholm, man forsøger at udvide med besøgsrum og kontorer – og lige lidt synes det at hjælpe: Fangerne er for mange. Pladsen for lille.

Overraskende er det ikke.

Efterårets forlig mellem regeringen og Dansk Folkeparti lagde op til flere pladser i landets fængsler og arresthuse. Nu skulle det være slut med stablede fanger, overbelæg og en stadig stigende ventekø.

185 nye pladser, lød budet på. Og det lyder jo umiddelbart af en del. Problemet er bare, at vi allerede nu – få uger inde i det nye år – kan konstatere, at det sandsynligvis er alt for få. Og at

en del af dem først bliver etableret alt for sent.

De mange nye pladser svinder nemlig ind til næsten ingenting, når man først begynder at kigge lidt efter i krogene. Forligspartierne er enige om, at fra og med i år, så skal belægget ned på i gennemsnit 92 pct. Hvis vi skal tage de 92 pct. belæg for pålydende – og det siger både Pia Kjærsgaard (DF) og justitsminister Lene Espersen (K), at vi skal – så er det såmænd ikke så mange ekstrapladser, vi står med, efter nytår. Vi får 185 nye pladser, men da vi sidste år havde et gennemsnitligt belæg på 96 pct. mistede vi ved årsskiftet 150 pladser. Alene af den grund falder antallet af ekstra pladser med andre ord til 35.

Hertil kommer de seneste års lange række af strafskærpelser – senest nul-tolerancen over for hash, narko og andre forbudte stoffer, som beskrevet i dette nummer af Fængselsfunktionæren. Bundlinjen er klokkeklar: Venterkøen stiger. Også 2004 er blevet startet med et tilsigelsesstop. Og alligevel kører politiet forgæves fra arresthus til arresthus med arrestanter ingen kan huse.

Det positive er, at man faktisk kan

gøre noget ved det – hvis forligspartierne kan enes om det. Jeg taler ikke om nogen forkromet løsning, men om et væsentligt bidrag til at mindske problemerne. Vel at mærke uden, at det koster én eneste krone ekstra.

Det, man kan gøre er følgende: Udskyd bygningen af den femte knast på Statsfængslet i Østjylland på Enner Mark. Der er afsat kr. 97 mio. til denne bygning – og de ekstra 45 pladser bygningen indeholder, lader vente på sig i op til tre år. I stedet kan man i et åbent fængsel f.eks. Statsfængslet i Renbæk – for en brøkdel af beløbet – skabe det samme antal pladser i løbet af få måneder.

Denne løsning bærer to meget synlige fordele i sig: Den ene er, at vi skaber ekstrapladserne nu. Vi skal ikke vente flere år, men kan derimod – hurtigt og billigt – løse problemer nu. Den anden er, at vi får frigjort nogle penge, som kan bruges til noget af alt det, man ikke fandt en politisk løsning på i det seneste forlig. For eksempel den helt nødvendige renovering og vedligeholdelse af andre bygninger, så de fortsat er egnede til at huse indsatte. ■

Et let valg mellem pest og kolera

En prøveansat fængselsfunktionær var tæt på at miste sit job, da hun trodsede en tjenstlig ordre og blev hjemme på sit barns anden sygedag. Hendes sag kan få principiel betydning på hele arbejdsmarkedet – for i følge et EU-direktiv har man faktisk ret til at blive hjemme på dag to. Sagen er blot, at ikke mange kender til direktivet.

En god gang influenza varer som regel mere end en dag. Så da 23-årige Anita Jagd Hansen sidste forår konstaterede, at hendes 5-årige datter var syg, gik hun straks i gang med at finde en barnepige. Det var fredag, Anita havde fri, men dagen efter skulle hun møde på vagt. Da hun ikke kunne finde nogen, som hun syntes, det var rimeligt at aflevere et influenzasygt barn til, ringede hun derfor til Horserød, hvor hun var i praktik, og fortalte at hun ikke kunne komme på arbejde dagen efter – om lørdagen. Det udløste en tjenstlig ordre om at møde på arbejde lørdag – sygt barn eller ej.

"Jeg var rystet over, at de beordrede mig ind. Jeg vidste godt, at det ville blive svært at skaffe en afløser, fordi der var et bowlingsstævne, som mange havde fået fri til. Men hvis jeg skulle parere den ordre, skulle jeg efterlade min 5-årige syge datter derhjemme 125 kilometer fra min arbejdsplads. Det ville jeg under ingen omstændigheder," fortæller Anita Jagd Hansen.

I dag, et lille års tid efter, har Anita netop fået besked om, at hun kan beholde sit job og dermed fortsætte sin uddannelse. Men på et tidspunkt, så det ret sort ud for Anita.

Ingen blankocheck

Forudsætningen for at kunne anvende force majeure-bestemmelsen er, at der er tale om tvingende familiemæssige årsager i tilfælde af sygdom eller ulykke, der gør arbejdstagerens umiddelbare tilstedeværelse påtrængende nødvendig.

Der er tale om en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Sygdommens/ ulykkens karakter og barnets alder vil være afgørende for om force majeure-bestemmelsen kan anvendes. Hvis man benytter bestemmelsen, må man forvente at komme ud i en forhørs-lignende situation. Man skal nemlig selv påvise, at man har gjort, hvad der er muligt for at sikre børnepasning. Det er helt afgørende, at der var et reelt pasningsbehov, der ikke kan opfyldes på anden måde.

I den konkrete sag har det således været afgørende for at kunne anvende force majeure-bestemmelsen,

- at den pågældende har gjort hvad hun kunne for at finde alternative pasningsmuligheder,
- at hendes udeblivelse den pågældende dag var begrundet i reel sygdom hos hendes barn, og
- at sygdommens karakter (influenza) sammenholdt med barnets alder (5 år) nødvendiggjorde hendes tilstedeværelse i hjemmet.

Krydsforhør

En måneds tid efter datterens sygedag, blev hun indkaldt til tjenstligt forhør.

"Det var ikke spor sjovt. Jeg blev krydsforhørt om en masse detaljer, og de antydede, at jeg i virkeligheden havde pjækket. Men jeg syntes ikke, jeg havde gjort noget forkert – jeg kunne ikke handle anderledes," fortæller Anita.

Fængselsforbundet delte Anitas undren over det dilemma, hun havde stået i. Derfor satte forbundet en advokat på sagen. Advokaten gjorde opmærksom på et EU-direktiv, der giver arbejdstagere ret til at blive hjemme mod at blive trukket i løn, hvis der opstår en force majeure-situation. Derefter er det et spørgsmål om at definere, hvad force majeure helt konkret betyder. Men at

efterlade et 5-årigt sygt barn alene, viste sig altså her at være nok. Den afgørelse vækker glæde – ikke kun hos Anita Jagd Hansen, men også hos formanden for fængselsforbundet.

"Vi mente ikke, det kunne være rigtigt, at man kan bringe en medarbejder i en situation, hvor ligegyldigt, hvilken løsning hun vælger, så er det forkert. Hvis hun efterlader et 5-årigt sygt barn alene, ville man kunne tale om omsorgssvigt. Det var udgangspunktet – og det mente vi, man måtte kunne tage højde for," siger forbundets formand Carsten Pedersen, der er tilfreds med, at advokaten blev blandet ind.

"Jeg er glad for det principielle i den afgørelse, for det letter jo presset på børnefamilier, så de ikke skal stå med hatten i hånden, men rent faktisk har ret til at opføre sig ansvarligt over for deres børn og andre nære familiemedlemmer," siger Carsten Pedersen, som dog undrer sig, over at regler, som er vedtaget i EU kan være så ukendte for systemerne i Danmark.

Anita Jagd Hansen kan nu færdiggøre sin uddannelse som fængselsfunktionær, men oplevelsen har for altid ændret hendes holdning til sin arbejdsgiver. Igennem det sidste år er hun både blevet bortvist tre dage før eksamen, sidenhen suspenderet, truet med fyring for til sidst at få en skriftlig advarsel – som nu er trukket tilbage.

"Jeg har altid været en loyal medarbejder og er stadigvæk rystet over den behandling, jeg har fået. Så jeg tackler min arbejdsgiver på en helt anden måde nu. Blandt andet er jeg færdig med at tage ekstravagter med kort varsel eller gøre dem ekstra tjenester," siger Anita Jagd Hansen. ■

Af Sofie Rud

Nul-tolerance over for narko skaber pladsproblemer

Regeringens lovforslag om en strammere kurs over for ulovlige stoffer i Kriminalforsorgen mødes med tilfredshed i Dansk Fængselsforbund, der dog har én væsentlig anke: Hvor skal man gøre af de ekstra dømte.

Slut med eftergivenheden. Stikprøvevis urinprøvekontrol af indsatte. Og ekstra straf for selv den mindste overtrædelse af reglerne om hash, narko eller andre ulovlige stoffer i landets fængsler og arresthuse.

Det er hovedlinjen i et lovforslag som regeringen efter planen har fremlagt i slutningen af januar i år.

"Regeringen lægger meget stor vægt på at bekæmpe brugen af narkotika og hash – både i og uden for fængslerne. Der skal være nul-tolerance over for hash og narkotika," siger justitsminister Lene Espersen (K).

Ifølge forslaget skal der – uden for murene – falde bøder ved enhver form for besiddelse af ulovlige euforiserende stoffer.

Og indenfor skal der sættes hårdt imod hårdt: Fremover står den ikke kun på disciplinærstraf, hvis en indsat er i besiddelse af ulovlige stoffer. Der skal føres retssag og de skyldige skal have frihedsstraf.

Dansk Fængselsforbund støtter op om intentionerne i lovforslaget. Det fremgår af det høringssvar forbundet har sendt til Justitsministeriet.

"Dansk Fængselsforbund finder det glædeligt, at der med dette lovforslag fokuseres på behovet for at gøre en seriøs indsats for at komme ulovlige stoffer i Kriminalforsorgen til livs. Vi er samtidig utroligt tilfredse med, at der – for første gang nogensinde – lægges op til en bekæmpelse af det omfattende hash-

misbrug i fængsler og arresthuse," skriver forbundet.

Tres pladser mangler

Men samtidig stiller forbundet sig stærkt undrende over for, hvor man har tænkt sig at gøre af de ekstra straffede.

"I Kriminalforsorgen som helhed er der hvert år omkring 3.200 fund af hash – i mængder på 10 gram og derunder. Med lovforslaget lægges der op til, at der fremover skal føres retssager i disse tilfælde. Fører disse sager – hvoraf en stor del drejer sig om mængder på mere end 1 gram – til domfældelse på minimum syv dages fængsel vil strafmassen – alene af denne grund – stige med rundt regnet 20.000 dage. Eller med andre ord: Ministeriet mangler at tage højde for omkring 60 pladser," skriver forbundet.

Samtidig påpeger forbundet, at besiddelse af ulovlige piller også vil kræve ekstra plads, hvis det fremover skal retsforfølges. Samt at man må forvente, at indsatte, der igen og igen bliver grebet i at have taget eller være i besiddelse af ulovlige stoffer, vil få en strengere straf. Hvilket igen kræver flere pladser.

Endelig pointerer forbundet, at lovforslaget kan få stor indflydelse på, hvor tidligt de indsatte bliver prøveløsladt: "Det forekommer logisk, at f.eks. gentagne positive urinprøver kan påvirke, hvorvidt – og hvor tidligt – en indsat er berettiget til en prøveløsladelse. Hvis det er tilfældet – altså, at færre bliver tidligt prøveløsladt – så kræver det ekstra pladser i Kriminalforsorgen. Spørgsmålene i den sammenhæng er: Vil det være tilfældet? Hvis ja: Hvor er pladserne?"

Lene Espersen afviser ikke, at lovforslaget kan blive ændret, før det bliver fremsat i Folketinget: "Lovudkastet er i øjeblikket i høring. Først når vi har modtaget alle høringssvar, vil det endelige forslag blive udarbejdet. Fængselsfor-

bundets bemærkninger vil naturligvis indgå i den forbindelse. Jeg vil ikke kommentere enkelte dele af lovudkastet på nuværende tidspunkt, men det er klart, at der helt generelt skal være sammenhæng mellem forslag til straffeskærper og kapaciteten i fængslerne," siger justitsministeren. ■

Af Hans Jørgen Nielsen

Urinprøver skal alligevel undersøges for anabole steroider

Fremover skal en del af de indsatte – når de bliver udtaget i en stikprøve – aflevere en urinprøve, der skal undersøges for ulovlige stoffer.

Justitsminister Lene Espersen (K) har tidligere – over for Fængselsfunktionæren – slået fast, at disse urinprøver ikke skulle undersøges for anabole steroider: "Udgangspunktet er, at nul-tolerance handler om narko – og vi skal ikke have anabolske steroider med fra starten af," sagde hun i det seneste nummer af bladet.

Men allerede nu – måneden efter – har man ændret holdning i ministeriet. I bemærkningerne til lovforslaget kan man læse, at stikprøvekontrollen skal ske "med henblik på at konstatere eventuelt misbrug af euforiserende stoffer og andre stoffer, som er forbudt efter den almindelige lovgivning, f.eks. anabolske steroider."

Selv siger justitsministeren i dag: "Anabolske steroider hører naturligvis ikke hjemme i fængslerne, og som led i den nye flerårsaftale skal Kriminalforsorgen øge indsatsen mod indsmugling af narkotika og andre forbudte stoffer. Men i øvrigt er jeg meget åben over for at overveje yderligere initiativer. En mulighed er at tage urinprøver fra dem, der bruger motionslokalerne for at afsløre dopingmisbrugere. Herudover arbejder Kriminalforsorgen med et projekt, som går ud på at omlægge træningsfaciliteterne i fængslerne, så det ikke længere bliver muligt at dyrke den tunge vægttræning. Men skal der tages yderligere initiativer, er det naturligvis noget, som skal drøftes med de partier, som står bag flerårsaftalen. Vi skal snart mødes for at drøfte udmøntningen af aftalen, og der vil jeg tage dette spørgsmål op."

A-, B- og C-fanger

Væk med alle privilegier til de indsatte, der opfører sig truende, voldeligt og psykopatisk over for omgivelserne, skriver Dansk Fængselsforbund i et svar til Justitsministeriet. Forbundet foreslår, at de indsatte deles op i A-, B- og C-fanger.

"Fint forslag, men halvdelen mangler." Sådan lyder budskabet fra Dansk Fængselsforbund til det såkaldte Noget for Noget-lovforslag, som regeringen fremsatte umiddelbart før jul.

Ifølge forslaget skal det kunne betale sig for indsatte i de danske fængsler at samarbejde om at gøre en indsats for at komme fri af kriminalitet. Hvis f.eks. en indsat tager en relevant uddannelse, deltag i afvæbning, eller gennemfører et såkaldt adfærds-korrigerende program kan prøveløsladelse efter halv tid komme på tale.

"En sådan tidlig prøveløsladelse kan ses som en belønning for den pågældendes særlige indsats," udtrykte justitsminister Lene Espersen (K) ved fremsættelsen.

Forslaget er nu sendt i høring og i sit svar udtrykker Dansk Fængselsforbund fuld opbakning til ideen om at belønne positiv opførsel.

"Forslaget er godt for de indsatte, der vil videre. Det er godt for mulighederne for resocialisering. Der er godt, fordi udsigten til mulig belønning vil virke fremmende for visse indsatte's motivation. Motivation til at gå i behandling, at uddanne sig og i det hele taget få mere fokus på en fremtid, uden kriminalitet," skriver forbundet til Justitsministeriet.

Men – og der er ifølge forbundet et stort men – når nu man sender klare signaler

til de indsatte om at samarbejde og god opførsel har positive konsekvenser, hvorfor gør man så ikke det samme i forhold til dårlig opførsel? Altså sender et lige så kraftigt signal om, at dårlig opførsel har negative konsekvenser?

"Vi, der arbejder i Kriminalforsorgen, oplever behovet dagligt. Behovet for entydige og klare signaler om, at negative handlinger får en klar og utvetydig konsekvens," skriver forbundet.

Del fangerne op

Konkret foreslår forbundet, at de indsatte deles op i et A-, B- og C-hold. A-indsatte er de, der – ved at samarbejde aktivt – har kvalificeret sig til tidlig prøveløsladelse. B-indsatte er alle de andre, dog undtaget de, der opfører sig voldeligt. Gør man det, bliver man C-fange.

"Ideen er, at det skal stå krystalklart for de indsatte, at de kan diskvalificere sig ud af de almindelige regler og det almindelige fællesskab. Signalet til de indsatte skulle naturligvis være, at hvis du ringeagter, truer, overfalder eller udøver vold imod personale eller medindsatte, hvis du begår ny kriminalitet eller handler med forbudte stoffer, så stryger du på C-niveau, hvor vi fratager vi dig rettigheder," skriver forbundet.

Er man blevet C-fange skal man – ifølge forbundet – indsættes på en særlig afdeling. Det er en afdeling, "hvor en del af personaleovervågningen foregår via video-kameraer, og hvor sikkerhedsvurderingen er høj og sikkerhedsprocedurerne er afstemt til klientellet."

Det, der især skal adskille C-afdelingen fra resten af Kriminalforsorgen, er at det mildest talt er surt, at være der. De indsatte's privilegier skal skæres ned til et absolut minimum. Antallet af besøg bør indskrænkes og bør foregå under strikse former, uden fysisk kontakt mellem den indsatte og den besøgende. "Vilkårene

for udgange kunne ændres. Vilkårene for prøveløsladelse. Princippet om, at afsoningen skal ske så nært ved hjemmet som muligt, kan sættes ud af kraft. Og så videre," skriver forbundet.

Straf virker

Og forslaget vil virke, mener forbundet.

"Vi ved, at trusler om straf og fratagelse af privilegier virker. Vi så det, da det blev gjort strafbart at flygte fra fængslerne. På bare ét år er antallet af undvigelse halveret.

Klare signaler, om negative konsekvenser ved dårlig opførsel, vil bidrage til skabe de rette incitamenter blandt de indsatte.

Derudover vil det have en anden konsekvens, som man ikke skal underkende: Normalafdelingerne – B-afdelingerne – vil blive fritaget for en række negative fangers ødelæggende indflydelse. Det vil sikre, at normalafdelingerne i landets fængsler ikke bliver slet så tunge, som der ellers er udsigt til. Dermed vil det også sikre bedre vilkår for mange indsatte. Og bedre vilkår for de ansatte." ■

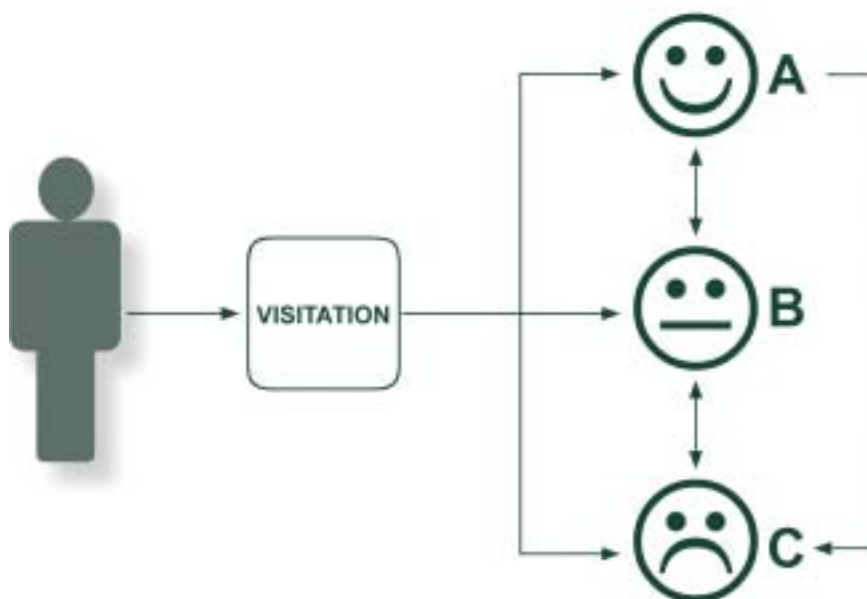
Af Hans Jørgen Nielsen

Noget for Noget

Dansk Fængselsforbund foreslår, at lovforslaget om Noget for Noget ændres: Noget for Noget betyder, at indsatte er på et B-niveau, når de sættes i fængsel. Hvis de opfører sig godt, kan de kvalificere sig til flere rettigheder, nemlig på A-niveauet. Hvad man ikke signalerer samtidig er, at man på samme måde kan diskvalificere sig til et C-niveau. "Der er et behov for en politisk stillingtagen til at skabe et C-niveau som modpol til A-niveauet," skriver forbundet til Justitsministeriet.

Noget for Noget - som det burde være

Hvor dyrt er det i dag at kvæste en medfange?

I dag er sanktionerne overfor voldelige indsatte uklare, skriver Dansk Fængselsforbund til Justitsministeriet.

"Når for eksempel to indsatte groft overfalder en medfange – for eksempel Kurt Thorsen – så bliver de dømt til en tillægsstraf på halvandet år. Spørgsmålet er, hvor alvorlig den straf er for voldsmandene.

Det er desværre vores erfaring, at sådanne tillægsstraffe, af visse indsatte, regnes for en kalkuleret risiko. For nogen spiller ekstra straf ikke den store rolle. De opnår måske endda en særlig status blandt medindsatte.

Og sanktionsmulighederne – inden for murene – er yderst begrænsede. I dag ser det indre straffesystem ud som følger: En indsat starter i åbent fængsel, med visse frihedsgrader. Hvis han bryder reglerne bliver han flyttet til et lukket fængsel. Hvis han igen bryder reglerne kommer han i straffelse. I en kortere periode. Hvorefter vilkårene er som før.

Problemet er, at det ikke er nok. Og at incitamenterne ikke altid vender rigtigt: Stod det frit for fangerne i de åbne jyske fængsler i f.eks. Sdr. Omme og Kærshovedgaard at vælge, ville et antal givet lade sig flytte til et lukket fængsel i københavnsområdet. Her er de tættere på familien og har derved lettere ved at få besøg.

I modsætning til de sanktioner vi benytter i dag, kunne man sagtens indføre – humane, men strikse – sanktioner, der ville virke hensigten: De ville gøre ondt. Lige der, hvor det – gør ondt. Hvilket ville virke yderst præventivt."

Ny hjælp til ømme rygge i Københavns Fængsler

Ansatte i Københavns fængsler kan nu få behandling for smerter og skader. Ordningen er gratis og løber i første omgang hele år 2004

Healthcare-klinikken er indrettet i en tidligere lejebolig udenfor Vestre Fængsel. Der tilbydes 110 behandlinger om ugen. Hver behandling varer 20 minutter og der er ofte tale om kombinationer af flere behandlingsformer, eksempelvis zoneterapi og massage. Medarbejderne har mulighed for at booke tider blandt andet på KF's intranet. Medarbejderne må ikke gå til behandling i arbejdstiden, så derfor er klinikkenes åbningstider tilrettelagt således, at så mange som muligt kan få behandling umiddelbart før og efter tjenestetid.

Ondt i skulder, arm eller ryg efter et forkeret løft. Spændingshovedpine på grund af et hårdt arbejdsmiljø. Den slags skavanker kan 670 ansatte ved København Fængsler nu få gratis behandling for på deres arbejdsplads.

Den nye sundhedsordning er kommet i stand, fordi der på sidste års finanslov blev afsat et millionbeløb til at forbedre arbejdsmiljøet for de ansatte i kriminalforsorgen. Når det netop er de 670 ansatte i København Fængsler, der får gavn af en stor del af de ekstra penge, skyldes det, at de har søgt og fået del i pengene.

På Vestre Fængsel er tillidsmand Ina Rasmussen glad for at der nu omsider bliver gjort noget for arbejdsmiljøet. Hun har i en årrække arbejdet for at få kriminalforsorgens øjne op for det vigtige i at skabe et ordentlig arbejdsmiljø i fængselsvæsenet.

"Generelt er det problematisk at kriminalforsorgen har så stram en økonomi, at der skal ekstra penge fra finansloven til for at sikre et forsvarligt arbejdsmiljø. Men den slags koster penge og jeg håber, at når dette år er gået, så vil kriminalforsorgen indse at de tiltag, der giver bedre arbejdsmiljø skal udvides og finansieres mere permanent," siger Ina Rasmussen.

Gratis hjælp til hårdt arbejdsmiljø

Helt konkret gælder den nye ordning alle ansatte i København Fængsler. De har nu muligheden for at bestille tid hos en af fire behandlere, der alle arbejder med skader i bevægelsesapparatet. Til klinikken, som har hjemme i Vestre Fængsel, er knyttet en fysioterapeut, en kiropraktor, en zoneterapeut og en massør.

Ideen med at tilbyde den slags behandling på arbejdspladsen er, at medarbejderne kan henvende sig nemt

Afdelingsformand Ina Rasmussen, Københavns Fængsler, håber, at den nye sundhedsordning kan få kriminalforsorgens øjne op for, hvor vigtigt det er at have et godt arbejdsmiljø i fængslerne.

og gratis lige så snart de føler smerte eller andre gener, som kan være en følge af deres arbejde. På den måde håber både fængslets ledelse og Ina Rasmussen, at de ansatte undgår at opbygge alvorlige skader, fordi de kan få behandling nemt og hurtigt.

Bedre trivsel eller færre sygedage

Sundhedsordningen skal i første omgang eksistere et år.

Det er Falck Healthcare, der driver ordningen til daglig. For at måle, om det rent faktisk gør en forskel, har de 670 ansatte fået et spørgeskema med spørgsmål om, hvordan de selv opfatter deres helbred og generelle trivsel. Når året er gået vil de atter blive bedt om at svare på de samme spørgsmål og så skulle den miniundersøgelse gerne vise en bedre trivsel, håber Ina Rasmussen.

"Succeskriteriet for mig, er om vi oplever en bedre trivsel på arbejdspladsen – altså om kollegerne synes de får det bedre. Det er ikke antallet af sygedage, der er afgørende for mig. Selvfølgelig ville det være dejligt, hvis sygefraværet faldt – men det er godt nok til mig, hvis kollegerne føler de får noget ud af det nye tilbud," siger Ina Rasmussen.

For fængselsinspektør Peter Vesterheden er det dog et konkret fald i antallet af sygedage, der kan overbevise ham om at sundhedsordningen er den lille million værd, som den koster.

"Selvfølgelig vil en bedre trivsel blandt personalet gøre et indtryk, men det er et fald i antallet af sygedage, der kan finansiere en fortsættelse af denne ordning," siger Peter Vesterheden.

Han tilføjer at fængslets ledelse fremover vil bidrage til at undersøge hvilke

muligheder, der ellers er for at forbedre arbejdsmiljøet i Københavns Fængsler – uanset om den nye sundhedsordning giver et synligt fald i sygefraværet eller ej.

Senere på året vil de 670 medarbejdere, udover den konkrete behandling for smerter og skader i ryg, arme og ben, få tilbud om en undersøgelse af deres generelle sundhedstilstand og livstil. Der vil være tilbud og hjælp til rygestop og rådgivning til at tabe sig, for dem, der har behov for det. Desuden vil der, hvis behovet viser sig, blive oprettet et ryghold, så medarbejdere med mere kroniske smerter kan blive lindret og lære at forebygge, at deres rygproblemer bliver værre. ■

Af Sofie Rud

Behandler Birgitte Mikkelsen og FO's næstformand David Jensen i Falck Healthcare's behandlingslokale i Vestre Fængsel

Profil af en afdelings- formand

Navn:
Søren Hartvig Klit

Stilling:
Fængselsfunktionær

Afdeling:
Arrestfunktionærernes
Organisation Sjælland

Antal medlemmer:
288

Tillidskarriere:
1982 - 1984 Bestyrelsesmedlem i
lokalafdelingen i Vridsløselille
1993 - 2001 Tillidsrepræsentant i
arresthuset i Vordingborg
2001 - Afdelingsformand i AO-
Sjælland

Nuværende udvalgsposter i DF:
Informationsudvalget
Ad hoc-udvalget vedrørende
flerårssaftalen

Ansæt år:
1980

Tjenestesteder:
Statsfængslet i Vridsløselille
Arresthuset i Maribo
Arresthuset i Vordingborg

Søren Hartvig Klit

Hvad fik dig til at blive tillidsrepræsentant?

Min "politiske bevidsthed" begyndte i "68'ernes revolutionsdage".

Allerede i skoletiden blev jeg valgt som klasserepræsentant til Elevrådet. Siden jeg forlod skolen, har jeg næsten altid været valgt som talsmand eller tillidsrepræsentant på min arbejdsplads.

Interessen for det faglige arbejde opstod i en tid, hvor en vis kadaverdisciplin stadig herskede. Ofte blev man udsat for åbenlyse uretfærdigheder. Med engagement kastede jeg mig ud i diskussioner, med det formål, at der blev rettet op på uretfærdighederne. Nogle gange lykkedes det, men efterhånden har de mange års erfaringer lært mig at acceptere, at der kun findes én retfærdighed! - Men postulatet henhører et andet forum.

Det handler i bund og grund om at have medindflydelse på at tilvejebringe de bedste arbejdsvilkår. - Men ikke for enhver pris! Målet er et nærmest symbiotisk lignende forhold mellem løn og ansvar, mellem samarbejde og arbejdsmiljø etc.

Hvad har været din største udfordring som tillidsrepræsentant indtil nu?

Overordnet, at skabe gehør og forståelse for at indføre MIO-konstellationen på tjenestestederne, eksempelvis ved sammenlægning af SU og SiU.

Fordelene ved MIO er mange og ulemperne meget minimale.

De fleste af os er omstillingsvillige, når det drejer sig om daglige arbejdsrutiner. Knap så vilige, når noget kræver en ny tænkemåde og vil medføre, man må ændre gamle indgroede holdninger.

En endnu større udfordring består i at få både Kriminalforsorgen og forbundet til at turde forsøge at løse nogle af samarbejdsproblemerne ved hjælp af konfliktmægling, også kaldet Mediation.

Det er en overordentlig effektiv, hurtig, men alligevel meget lempelig metode, der med succes bruges i flere amter og kommuner, store og små private virksomheder.

Kriminalforsorgen frigiver mange ressourcer til det daglige arbejde, både menneskeligt og økonomisk, hvis konfliktmægling tages i anvendelse (bedre samarbejde og nedbringelse af sygefraværet).

Hvilke store opgaver står du og din lokalafdeling over for nu og i den nærmeste fremtid?

Arrestsektoren fik stort set intet med den nye flerårssaftale, til trods for vor nu i 2 år nærmest håbløse situation i arresthusene.

Vi arbejder målrettet for en rimelig opnormering af personalet og en styrkelse af sikkerheden.

Problemerne er eskaleret med vold og trusler mod personalet, et højt sygefravær og mange helbredsbedingede afskedigelser, et uhørt højt belæg, en nedslidt bygningsmasse, et stadigt mere psykisk belastet klientel, et meget ringe arbejdsmiljø, discount-budgetter og dertil mange nye arbejdsopgaver samt manglende efteruddannelse.

Oftede føles problemerne uovervindelige, men vi arbejder videre på at løse dem!

Hvordan tror du, Kriminalforsorgen vil udvikle sig i løbet af de næste 5 - 10 år?

Uha! Hvis frontlinjepersonalet ikke skal blive en alvorlig socialøkonomisk belastning for samfundet, kræver det, at politikerne må vise langt mere ansvar og reel vilje til at finde ressourcerne til løsning af de nævnte problemer, frem for at "spille hasard" om os i et kynisk politisk strategispil.

Endnu engang har vi oplevet, at der taktisk er flere stemmer at hente ved at imødekomme politiets problemer end vores!

Det bekymrer mig, om "noget for noget" ideologien, med den tiltagende nyliberalisme, udvikler sig til "øje for øje og tand for tand". Sker det, ryger vi tilbage til menneskesynet fra før Oplysningstiden. Så må vi om igen!

Jeg tror dog, at de samvittighedsfulde, fornuftige og progressive kræfter som arbejder på alle stillingsniveauer i Kriminalforsorgen, sammen skaber en værdi(g), god og udviklende arbejdsplads, både for den enkelte medarbejder såvel for samfundet. Vi har potentialet i vid udstrækning! ■

Profil af en afdelings- formand

Navn:

Jørgen Vester Mark

Stilling:

Fængselsfunktionær

Afdeling:

Dansk Fængselsforbunds lokalafdeling, statsfængslet i Sdr. Omme

Antal medlemmer:

76

Tillidskarriere:

1999 – 2001 bestyrelsesmedlem

2001 – 2004 afdelingsformand.

Nuværende udvalgsposter i DF:

Medlem af tjenestetid og lønstrukturudvalget.

Ansæt år:

1984

Tjenestesteder:

Vridsløselille 1984 – 88

Arresthuset i Kolding 1988 – 91

Statsfængslet i Sdr. Omme 1991 –

Jørgen Vester Mark

Hvad fik dig til at blive tillidsrepræsentant ?

Jeg har altid gerne ville prøve at forbedre tingenes tilstand. At blive tillidsmand var min helt store mulighed for at kunne være med til at præge udviklingen på min arbejdsplads, i samarbejde med ledelse samt andre organisationer.

Da jeg blev valgt som tillidsmand, følte jeg dog, at det var et stort ansvar at administrere. Et var at man selv har været meget aktiv i at påvirke beslutninger, men at man så lige pludselig stod med "aben" selv, det har været en stor udfordring.

Jeg har altid gerne villet have indflydelse på min egen arbejdsituation, og jeg har altid gerne ville yde en ekstra indsats for at mine kollegaer kan have det godt. "Hvis alting fungerer optimalt, så har vi det alle godt" og det er derfor bestyrelsens ambition, at der skal være gode og ordnede forhold for personalet.

Hvad har været din største udfordring som tillidsrepræsentant indtil nu ?

Jeg synes, at der har været en del og det er svært at fremhæve nogen af dem, som den største udfordring.

At være med til at omstrukturere ledelsesstrukturen i fængslet. Det var en stor udfordring at få den nye struktur "solgt" til alle på fængslet.

At jeg i samarbejde med ledelsen og resten af bestyrelsen fik lavet ny lokal tjenestetidsaftale, det var et stort stykke arbejde, men en meget spændende proces, da man på den måde får kigget alle områder i fængslet igennem.

At opretholde et godt samarbejds-klima med ledelsen på fængslet, det kræver at der er stor fleksibilitet fra både ledelse samt tillidsmænd.

At være med til at gennemføre Spareplanen i 2003, på en måde, så besparelserne blev så lidt belastende for medlemmerne, som muligt.

Hvilke store opgaver står du og din lokalafdeling overfor i den nærmeste fremtid ?

Jeg mener at den største udfordring vi står overfor nu er at få lavet et bedre arbejdsmiljø. Et vigtigt element i et bedre arbejdsmiljø er, at vi er det personale til rådighed, som vi skal være for at få arbejdspladsen til at fungere. Det har vi ikke været i år 2003, det har derfor været meget opslidende for kollegaerne.

Jeg tror at et af de vigtigste elementer for et bedre arbejdsmiljø er, at når vi holder fri, så har vi fri fra arbejde.

Jeg vil meget gerne være med til at afskaffe "alene arbejde". Jeg tror, at et tiltag af den karakter vil bidrage til et bedre arbejdsmiljø. Så er vi blandt andet fri for at indkalde kollegaerne på deres fridage, når der er ekstra opgaver såsom transporter eller andre sikkerhedsopgaver.

En anden stor opgave er at få renoveret dele af anstalten. Afdelinger som trænger til en gennemgribende renovering, får lov til at forfalde mere og mere. Det er bestemt ikke fremmende for et bedre arbejdsmiljø.

Samtidig er fængslet fyldt op til bristepunktet og der har i lange tider været overbelæg på de afdelinger, som huser såkaldte almindelige indsatte. Det har selvfølgelig medført ekstra arbejdsopgaver, samtidig med at vi haft en mangel på personale. Det har bestemt ikke været en god cocktail.

Et nyt tiltag på fængslet er, at vi skal have lavet en overbygning på fængslets kontraktafdeling. Jeg håber desuden, at vi indenfor det næste års tid, kan få mulighed for at lave en såkaldt "idrætsafdeling"/højskole. Det har længe været et stort ønske i Sdr. Omme og det er en af de ting jeg meget gerne vil arbejde for.

Hvordan tror du at Kriminalforsorgen vil udvikle sig i løbet af de næste 5 – 10 år ?

Jeg tror, at der vil være stadig færre indsatte, der kan administrere et ophold i åbent fængsel, så vi får flere lukkede og halvåbne pladser.

Jeg tror at der vil komme flere specialafdelinger, idrætsafdelinger, narkobehandling, narkofri afdelinger, måske også lidt mindre afdelinger, hvor forholdene er mere overskuelige.

Jeg tror at der bliver sat større fokus på arbejdsmiljøet, således at kriminalforsorgen kan blive en mere attraktiv arbejdsplads.

Jeg håber, at belægssituationen vil ændre sig til det bedre, så nedslidningen af bygninger og personale begrænses. ■

Øget risiko for gidseltagning i nyt fængsel

Statsfængslet Østjylland bliver så flugtsikkert, at risikoen for gidseltagning vil vokse, vurderer Horsens Statsfængsel, der derfor ændrer sit beredskab. Første beredskabsøvelse med gidseltagning har netop været afholdt.

Med en pistol mod fængselsbetjent Freddy Niensens pande og en kniv på struben af hans kollega Anita Nielsen krævede to indsatte i Horsens Statsfængsel adgang til friheden, og med de to fængselsbetjente som gidsler fik de bevæbnede gidseltagere straks lov til at forlade fængslet. Bagefter fulgte en intens aktion i samarbejde med politiet for at pågribe de undvegne indsatte og stoppe gidseltagningen.

Det dramatiske hændelsesforløb udspandt sig 13. januar i år i Horsens Statsfængsel, og lettelsen var stor, da det bagefter gik op for fængslets ansatte, at der var tale om en øvelse som led i en test af fængslets flugtberedskab. De indsatte viste sig at være nogle til lejligheden hyrede politifolk.

Men situationen kan blive virkelighed, og Horsens Statsfængsel forbereder sig på flere gidseltagninger i fremtiden. Det var baggrunden for, at beredskabsøvelsen for første gang i et dansk fængsel omfattede både gidseltagning og brug af våben.

Personalechef i Horsens Statsfængsel, Kaj Rasmussen, bebuder ændringer i beredskabet med større fokus på risikoen for gidseltagning i det kommende statsfængsel Østjylland, som skal erstatte Horsens Statsfængsel.

"Vi afholder flere gange årligt uvars-

lede flugtberedskabsøvelser, men det er første gang vi inddrager gidseltagning og våben. Vi har kun haft én flugt de seneste fem år, mens der har været flere situationer, der minder om gidseltagning, og vi er nødt til at forberede os på, at der kan komme flere gidselaktioner i fremtiden," siger Kaj Rasmussen.

Han peger på, at det hidtil har været officiel politik, at der skal være en lille mulighed for indsatte for at flygte fra et fængsel, så man undgår gidseltagninger. Men den fysiske sikring i form af blandt andet mure og hegn i det nye fængsel bliver så omfattende, at flugt vil være noget nær umulig.

"Når indsatte vil ud for enhver pris og ikke kan flygte, har de ikke anden mulighed end at tage gidsler, og det må vores beredskab og øvelser tage højde for, så personalet er forberedt," siger Kaj Rasmussen.

Han forventer desuden, at det nye fængsel får et mere barskt klientel af indsatte, herunder kriminelle fra Østeuropa, som ikke viger tilbage fra barske metoder som gidseltagning.

Behov for gidselkursus

Personalechefen vurderer, at beredskabsøvelsen med gidseltagning har været meget lærerig. Det var selv sagt en mere dramatisk oplevelse at deltage i end almindelige flugtøvelser, fordi personalet troede, at to af deres kollegaer er taget som gidsler. Kun nogle få nøglepersoner blev informeret på forhånd.

Blandt dem var fængselsbetjent Rene Pedersen, der befandt sig uden for det venterum, hvor gidselaktionen startede. Alligevel gibbede det i ham, da den ene af gidseltagerne rettede pistolen mod ham.

"Jeg vidste, at det var en øvelse, at gidseltageren var en politimand og at pistol ikke var ladt. Alligevel trådte jeg

„Det giver ro og sikkerhed at vide hvad man skal gøre hvis en gidselsituation opstår“, siger afdelingsformand Connie Munkø

automatisk et par skridt baglæns, da han rettede pistolen mod mig. Det ligger nok lidt i rygraden," fortæller Rene Pedersen.

For Freddy Nielsen, der agerede gidsel under øvelsen, blev det også en lærerig oplevelse. Han mener, der er behov for at lære alle nye fængselsansatte, hvordan de skal reagere, hvis de bliver taget som gidsler:

"Jeg går ikke og tænker på risikoen for at blive taget som gidsel i det daglige, for det ville give dårlige nerver, men risikoen er der jo, og øvelsen lærte mig nogle vigtige ting om, hvordan man bør handle, hvis man tages som gidsel. Den viden burde alle ansatte have."

Freddy Nielsen foreslår, at alle fængselsfunktionærer allerede i starten af deres uddannelse får nogle timers kursus i, hvordan man bør reagere som gidsel.

"Selvom det var en øvelse, og jeg var

ØKONOMISK STØTTE TIL STUDIETURE FOR KRIMINALFORSORGENS PERSONALE

informeret forud, var det en lidt klam fornemmelse at være gidsel, så lidt teori ville være rart. Det var eksempelvis nyt for mig, at et gidsel aldrig skal forsøge at forhandle med sine gidseltagere, men at man skal forholde sig helt passivt og adlyde deres mindste vink," siger han.

Erfaring giver ro

Formand for fængselsfunktionærerne i Horsens Statsfængsel, Connie Munkø, hilser det velkommen, at fængslet tester beredskab ved gidselaktioner.

"At en kollega blev holdt som gidsel medførte naturligvis, at beredskabsøvelsen blev yderligere nervepirrende, og at alle var ekstra opsat på at finde de undvegne. Mange ansatte var derfor udmattede både fysisk og psykisk efter øvelsen. Men alle er enige om, at det giver ro og sikkerhed at vide, hvad de skal gøre, hvis en gidselsituation opstår", siger Connie Munkø.

Overvagtimester i Kriminalforsorgens sikkerhedsenhed, Marianne Wodstrup, overværede selv gidselberedskabsøvelsen og roser både initiativet og beredskabet.

"Det var en utrolig flot øvelse, der viste, at beredskabet i det store hele fungerer godt," siger hun.

Hun giver personalechefen i Horsens Statsfængsel ret i, at det nye statsfængsel Østjylland kan indebære en mulig større risiko for gidseltagning.

"I et flugtsikkert fængsel er gidseltagning en af de eneste muligheder for at komme ud, og hvis det nye fængsel samtidig skal huse krigsforbrydere eller lignende, kan man godt forestille sig en øget risiko for gidseltagning. Det er i hvert fald godt at være forberedt", siger hun.

Og det føler de sig nu i Horsens Statsfængsel. ■

Af Marie Preisler

Etatsudvalgets Fritidsudvalg henleder opmærksomheden på at interesserede rejsearrangører fra nedenstående tjenestesteder kan ansøge om tilskud til studieture i perioden 01. juli 2004 – 30. juni 2005.

Region 1: Københavns Fængsler samt Grønland.

Københavns Fængsler, Vigerslev Allé 1, 2450 København SV.

Incl.: Sandholmlejren og Blegdamsvejens Fængsel.

Formanden for afd. i Grønland, Pavia Kreutzmann, Anstalten for domfældte i Nuuk, Postboks 369, 3900 Nuuk.

Region 2: Resten af Københavns Amt og Grønland.

Anstalten ved Herstedvester, Holsbjergvej 20, 2620 Albertslund

Incl. Fængselsafdelingen på Holsbjergvej.

Statsfængslet i Vridsløselille, Fængselsvej 39, 2620 Albertslund

Pensionen Brøndbyhus, Gammel Køge Landevej 793, 2660 Brøndby Strand

Pensionen Engelsborg, Bagsværdvej 39, 2800 Lyndby

Pensionen Kastanienborg, Storegade 10, 2650 Hvidovre

Pensionen Lysholmgård, Stavnsbjergvej 11, 2650 Hvidovre

Afdelingen på Vestegnen, Hovedvejen 140, 1. B., 2600 Glostrup

Lokalkontoret på Nørrebro, Skyttegade 7, 2., 2200 København N.

Afdelingen i København, Vesterbrogade 24 B, 1., 1620 København V.

Afdelingen i Københavns Amt, Nord-Øst, Banegårdspladsen 3, 2., 2750 Ballerup

Afdelingen for Samfundstjeneste, Nansensgade 19, 1.th., 1366 København K.

Formanden for afd. i Grønland, Pavia Kreutzmann, Anstalten for domfældte i Nuuk, Postboks 369, 3900 Nuuk.

Opmærksomheden henledes på, at en studietur skal arrangeres, således at den står åben for interesserede deltagere fra alle personalegrupper og fra samtlige tjenestesteder i regionen, samt indtil 2 deltagere fra Grønland.

Evt. deltagere fra Grønland afholder selv alle rejseudgifter imellem Grønland og Danmark udover udgifterne til selve studieturen.

I samarbejde med direktoratets direktion anbefales det, at stile imod lande der for tiden ligesom vi selv gennemgår væsentlige omstruktureringer på det kriminalforsorgsmæssige område. Med fordel kan der planlægges studieture til Skotland, England, de nordiske og baltiske lande eller Polen.

Nærmere oplysninger kan indhentes ved Claus Tornøe, direktoratet.

Nærmere oplysninger om regler og principper for bevilling m.m. kan indhentes hos Fritidsudvalgets kasserer, hovedkasserer Christian Smedegård, Dansk Fængselsforbund, telefon 7565 1566 eller Fritidsudvalget formand, forstander F. Kruse-Christiansen, Pensionen Lysholmgård, telefon 3634 0444.

Ansøgning incl. budget fremsendes senest den 31. marts 2004 til Etatsudvalgets Fritidsudvalg, Vigerslev Allé 1 B, st.th., 2450 København SV. ■

Fængselspersonale skal indberette vold og strafaktioner på nyt skema

I løbet af februar bliver de ansatte i landets fængsler præsenteret for et nyt skema til at indberette antallet af vold og trusler blandt indsatte. Formålet er at få mere præcis viden om voldens omfang, men allerede i dag skal personale indberette episoder.

Efter overfaldet på Kurt Thorsen i Sdr. Omme, har debatten om vold og overfald i landets fængsler for alvor haft tag i medier og politikere. Det får nu Direktoratet for Kriminalforsorgen til at indføre et nyt skema, som fængselspersonalet skal udfylde, når de oplever voldsepisoder på deres arbejdsplads.

Formålet er, ifølge Direktoratets direktør William Rentzmann at få et samlet billede af, hvor tit indsatte udsættes for vold, strafaktioner eller trusler, især med henblik på at beskytte de svageste indsatte.

"Tanken er at få et overblik over, hvor meget der finder sted af den slags og hvilken type episoder det drejer sig om. Vi vil også gerne have en mere detaljeret viden om, hvad der sker med gerningsmand og med offer bagefter," siger William Rentzmann. Han erkender, at direktoratet ikke kan forvente at få fuldt kendskab til alle episoder i landets fængsler, men håber, at det nye skema vil kunne skaffe flere og bedre oplysninger frem til direktoratets ansatte.

"Der er meget lidt indberetning i dag og det vi får at vide er meget usystematisk. Jeg håber vi på denne måde kan få mere detaljeret og ensartet viden, så vi

„Hvis man kan udelukke de indsatte, der ikke kan administrere at være i store grupper, ved at have dem for eksempel seks ad gangen bliver det meget lettere for personalet at styre og dermed for de andre indsatte“, siger afdelingsformand H. C. Hansen

kan få et bedre overblik over, hvor udbredt disse episoder er,” siger William Rentzmann.

Mindre afdelinger er vejen frem

I Nyborg Statsfængsel undrer tillidsmand H.C. Hansen sig over det nye skema fra Kriminalforsorgen, eftersom fængselspersonalet allerede i dag indberetter vold og overgreb, når de oplever det. Den eneste seriøse måde at gribe problemet an på, er ifølge H.C. Hansen at bruge penge på mere personale og forsøge sig med nye måder at tilrettelægge afsoningen på.

I Nyborg Statsfængsel oplever man

lige nu gode resultater med de særlige afdelinger, for eksempel for stoffri narkomaner. Når de indsatte får tilbud om en afsoning, der har et indhold eller en værdi for dem, for eksempel i form af narkoafvænnings eller en stoffri hverdag, bliver de langt mere motiverede til at opføre sig ordentlig og overholde reglerne, fortæller H.C. Hansen. Truslen om at blive flyttet tilbage på de store fællesafdelinger, hjælper også på de indsattes adfærd. Den samme effekt – altså mindre vold – viser sig også på afdelinger, som inddeler fangerne i mindre enheder.

"Hvis man kan udelukke de indsatte, der ikke kan administrere at være i store grupper, ved at have dem for eksempel

GENERAL- FORSAMLINGER

seks ad gangen, bliver det meget lettere for personalet at styre og dermed tryk- gere for de andre indsatte", siger H.C. Hansen

Helt hen i vejret

H.C. Hansen tolker mest af alt Kriminalforsorgens nye skema som et forsøg på at tilfredsstille politikernes og pressens ønske om at gøre noget ved problemerne, efter den seneste tids massive medieomtale af overfaldet på Kurt Thorsen.

"Det er naivt og helt hen i vejret, at tro det vil gøre forskel. I et lukket fængsel, hvor to ansatte er optaget af mange forskellige gøremål og samtidig skal holde øje med 26 indsatte spredt og ligeså mange rum – ja så er der frit spil. Det er en umulig opgave. Man er nødt til at gøre noget for at forebygge i stedet," siger H.C. Hansen og tilføjer: "Et nyt skema ændrer altså ikke ved de forhold, vi arbejder under i fængslerne i dag. Al respekt for kriminalforsorgen, men det er ikke dem, der oplever hverdagen på egen krop. Det virker helt tydeligt at den slags løsninger, laves af bureaukrater efter politisk pres," siger H.C. Hansen.

Direktør William Rentzmann er enig i, at fremtidens fængsler i højere i grad skal se ud, som H.C. Hansen beskriver. Den type afdelinger er således også en del af det meste nye fængselsbyggeri. Men da der ikke er sat penge af til at renovere de gamle fængsler efter princippet om mindre enheder, er det ikke noget, der kan sættes i værk her og nu, understreger han. Det nye indberetningsskema er sendt til høring og forventes at blive præsenteret i fængslerne sidst i februar. ■

Af Sofie Rud

Dansk Fængselsforbund HERSTEDVESTER AFDELING

afholder

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

TIRSDAG DEN 16. MARTS 2004 KL. 15.00
I PERSONALEHUSET

På bestyrelsens vegne

John Rasmussen
formand.

Afd. For Øvrige Lederstillinger.

GENERALFORSAMLING

Der indkaldes herved til ordinær
generalforsamling i foreningen

Onsdag den 23. marts 2004, kl. 16.00
i I.K.F.'s lokaler.

Dagsorden i henhold til vedtægterne.

På foreningens vegne

Hans Jørgen Nielsen.

GENERALFORSAMLINGER

ARRESTFUNKTIONÆRERNES
ORGANISATION
JYLLAND

Generalforsamling 2004 i AO – Jylland

Dato: 16. Marts 2004

Sted: Hotel Scandic, Udgårdsvej 2, Silkeborg

Start: kl. 16.45

Indskrivning: kl. 16.00 – 16.30

PERSONALEORGANISATIONEN VED STATSFÆNGSLET I RINGE

AFDELING AF DANSK FÆNGSELSFORBUND
BOLTINGGÅRDSVEJ 10 - 12 · TELEFON 62622800
DIREKTE INDVALG 62621090 - 189

Personaleorganisationen afholder

ORDINÆR GENERALFORSAMLING TORSDAG DEN 11. MARTS 2004.

Generalforsamlingen starter
med spisning kl. 18.00.

Med venlig hilsen
Erling Grønholt Formand

Dansk Fængselsforbund NYBORG AFDELING

afholder

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

FREDAG DEN 12. MARTS 2004 KL. 19.00
I DEN RØDE BARAK

På afdelingens vegne
H. C. Hansen, formand.

Fængselsfunktionærernes Organisation Københavns Fængsler

afholder ordinær generalforsamling

MANDAG DEN 15. MARTS 2004 KL. 15.30

i
VALBY MEDBORGERHUS
Toftegårds Plads
2500 Valby

Indkaldelse, dagsorden samt beretning udsendes
i henhold til Organisationens vedtægter.

Med venlig hilsen
Bestyrelsen

DEBAT

Vi skal modtage indlæg til næste nummer senest 10. februar 2004

Så gik det galt igen.

Fængselsfunktionær Jens Højbjerg Petersen. Fængselsafdelingen Kærshovedgaard.

Fredag den 28. november 2003 skete der noget her på Kærshovedgaard, som rystede fængslet i hele dets grundvold. Igen blev en af os overfaldet af en indsat (det er 2. gang i 2003) og hvis ikke andre indsatte havde grebet ind, inden vi kom vores kollega til hjælp, kunne det have endt med drab. Jeg havde selv rådighedsvagten den aften og blev derfor en del af episoden. Det værste jeg nogensinde har været med til. Den indsatte, der havde stukket vores kollega flere gange i ansigtet og hovedbunden med en kniv, var totalt sindssyg, påvirket af amfetamin og hash. Efter at vi havde fået kollegaen i sikkerhed og ringet 112 tog en af os sig af at yde førstehjælp indtil ambulancen kom. Vi tre andre kom virkelig på arbejde i den efterfølgende magtanvendelse mod den indsatte, som åbenbart var så påvirket, at han ikke havde nogen smertetærskel.

Efter sådan en oplevelse kan det godt være svært "at komme op på hesten igen", men den debriefing som vores afdelingsleder Hans Christian Vemmelund holdt allerede næste morgen, var lige efter bogen, yderst professionel samt den fremragende opbakning der efterfølgende var fra kollegaerne (det gode sammenhold vi har her på Kærshovedgaard) gjorde, at det var muligt "at komme op på hesten igen".

Grunden til at jeg skriver dette indlæg, er at jeg har den opfattelse at uanset hvor meget Dansk Fængselsforbund "råber" op om de lovløse tilstande vi efterhånden har i vores fængsler og arresthuse, sker der ikke noget, fordi det altid har med penge at gøre. Det jeg derfor efterlyser er at vores styrelse, Direktoratet for Kriminalforsorgen, ville markere sig kraftigt overfor politikerne og gøre opmærksom på, hvor hele vores system er på hen ad og der derfor skal

MANGE flere penge til, for at Kriminalforsorgen igen kan blive en tålelig arbejdsplads hvor man ikke bare bukkes og siger "javel, fru Minister".

Jeg ved godt at de økonomiske midler Kriminalforsorgen har til rådighed ikke er noget "tag selv bord" men det er for mig underligt, at det er mere værd at vi engang imellem kan redde en alkoholiker eller narkoman, så er penge-kassen på vid gab, men når det gælder personalets sikkerhed, så er økonomien noget andet.

Efter den udvikling der sker både her på Kærshovedgaard og i andre åbne fængsler, er det ikke forsvarligt at nogen af os, på noget tidspunkt eller noget sted, går alene. Der skal være mindst to på vagt sammen hele tiden.

Det, at noget så tragisk kunne ske den 28. november 2003 på Kærshovedgaard, taler vel sit eget sprog.

At der flyder med spiritus her på stedet, hvilket har ført til drukfester om natten blandt de indsatte, taler vel sit eget sprog.

At der flyder med alle former for stoffer og ulovlig medicin både her på Kærshovedgaard og andre steder i Kriminalforsorgen, taler vel sit eget sprog.

Og som forbundsformand Carsten Pedersen udtaler i pressemeddelelsen den 30. november 2003, "Det er en frustrerende situation for personalet, de indsatte er berusede og truende. Vi kan ikke overføre dem til strafcelle på grund af pladsmangel, derfor får de kun en bøde. Det er de indsatte fuldt ud klar over og de griner af os og håner os åbenlyst", taler vel sit eget sprog.

Ja, sådan kunne man blive ved, da jeg håber at politikerne, især justitsminister Lene Espersen, læser dette blad (ellers syntes jeg at Dansk Fængselsforbund skulle sende et eksemplar til ministeren af dette nummer) så er det her kun en del af den barske virkelighed, for personalet i de danske fængsler og arresthuse. Og det er vel derfor ikke så underligt at flere og flere "hænger nøglerne" mange år før den oprindelige pensionsalder. ■

Brug DfK - hver gang

Fængselsfunktionær Kenneth Skipper Arresthuset i Odense

Hotelbranchen er misundelig på arrestsektoren – vore sengepladser er nemlig så efterspurgt, at vi slet ikke kan følge med. Nu er det imidlertid sådan, at Odense arrest godt kunne undvære det pres vi, ifølge direktøren, har håndteret professionelt i det herrens finansår 2003. Vi er ikke glade for dobbeltbelæg. Direktøren anvendte omtrent samme formulering for et år siden. Dengang havde vi også "klaret det godt, den kollegiale indstilling var helt i top, det kommende år 2003 ville byde på færre indsatte i arresthusene, og så skulle belægsprocenten ned!" Hold da op! Dén spådom holdt ikke stik! På Vestre Fængsel tilbød man de indsatte penge for frivilligt at "gå i dobbeltbelæg". Det var der ikke hjemmel til, så DfK skred ind og forbød denne praksis. Betyder det, at desperat belønning til fangerne i form af penge er en større synd end at drive rovdrift på personalet?

Der er kun én endegyldig løsning på arresthusenes pladsproblemer; etablering af flere arresthuspladser. Tidens ånd har taget pusten fra arresthusene. I fængslerne sigtes der i stigende grad på behandling med specialafdelinger som omdrejningspunkt. Konsekvensen er, at der i arresthusene er påfaldende mange røde knapper på dørkarmene. Hvilket betyder, at der befinder sig en afsoner bag døren. Altså dømte, der burde være i et statsfængsel med mulighed for uddannelse og en reel mulighed for at forberede sig på løsladelsen. Denne type indsatte fylder op i arresthusene, fordi deres profil ikke matcher programafdelingernes koncepter. Programafdelingerne gør det i øvrigt godt. Det vil være forkasteligt at klandre kollegaer i statsfængslerne, at de foretager sig noget meningsfyldt med de indsatte. Arrestforvarere og mellemledere der til dagligt beslutter at oprette dobbeltbelæg gør

DEBAT

kun hvad de kan, for at få dagligdagen til at fungere.

Derimod forholder det sig anderledes med et direktorat, der holder os hen med snak.

Det er en misforståelse at bilde sig selv og andre ind, at det bare kører derud af. Og det er naivt at tro på de rosenrøde prognoser og spådomme, der hele tiden fremsættes for at nedtone problemet. Arresthusene er fyldt til bristepunktet og intet ser ud til at det bliver anderledes i år 2004. Den 8/1 havde Odense arrest fem dobbeltbelæg.

Det er et interessant tankeeksperiment at forestille sig hvad der ville ske, hvis ALLE arresthuse nægtede at etablere dobbeltbelæg. Det kunne måske skabe en positiv dominoeffekt, hvis vi konsekvent lægger opgaven over på DfK. Ring til DfK og bed om at få en ledig celle anvist, og gør det hver gang, problemet opstår. Det vil spare ressourcer i arresthusene og måske vil DfK indse problemets omfang. Hvis dominobrikkerne så ellers vælter i den rigtige retning, kunne det måske føre til en seriøs indstilling til problemet. Og til andet end tom snak. ■

Fængselspersonale straffes uden dom.

Folketingskandidat Martin Johansson, formand for Arbejdsmarkedspolitisk udvalg i det radikale venstre.

Regeringen og Dansk Folkeparti svigter atter de ansatte i Kriminalforsorgen. Årtiers klapjagt på offentligt ansatte fortsætter. Det radikale venstre fik ikke lov til at deltage omkring indgåelse af et nyt flerårigt fængselsforlig. Der er i det nye forlig ikke taget hensyn til de mange store problemer, som de ansatte slås med til daglig. Regeringen og Dansk Folkeparti, har lyttet til problemerne, de har vist forståelse, men de har ikke villet sætte handling og penge af til løsning af problemerne.

Vi politikere og en stor del af den øverste ledelse har svigtet igennem årtier. Og nu gør vi det igen.

Jeg skal her blot nævne overbelægning, underbemanding og manglende bygningsvedligeholdelse.

I finansloven er der ikke sat penge af til bygningsforbedringer, men kun til bygning af nye fængsler, som skal erstatte nogle af de gamle fængsler.

Kriminalforsorgen har væsentlige overbelægnings problemer. Jeg skal her blot nævne at der flere steder sidder 2 personer i enmandsceller, samt at de indsatte tjener på at dele celler med andre.

De ansatte er svære at fastholde, når det eneste der kan tilbydes er dårligt arbejdsmiljø, fysisk og psykisk nedslidning, som medfører et ekstremt højt sygefravær. For hver 2 nye fængselsbetjente der ansættes, forsvinder den ene inden der er gået et år. De ældre fængselsbetjente står groft sagt i kø ved udgangen, for at komme på efterløn.

I foråret 2003 gik Arbejdstilsynet i gang med at undersøge samtlige fængsler og arresthuse og der kommer en rapport her til foråret 2004. Hvis der var tale om en privat virksomhed, ville Arbejdstilsynet komme med en stribe straks påbud, omkring bygningsvedligeholdelse samt dårligt arbejdsmiljø.

Dele af virksomheden ville blive bedt om at indstille produktionen, indtil forholdene er i orden

MEN nu er der tale om en offentlig virksomhed, og her er det mere reglen end undtagelsen at Arbejdstilsynet giver dispensation fra de gældende regler. Det er set før med DSB/Banestyrelsen samt Post Danmark. Fra radikal side havde vi i finanslovsforhandlingerne, lagt op til at der skulle sættes væsentlige midler af, til genopretning af årtiers fejlagtige besparelser indenfor Kriminalforsorgen. Vi ville have Finansministeren til at sætte ekstra penge af de til straks påbud, som vi forventer, at Arbejdstilsynet kommer med til foråret. På den måde var pengene reserveret på forhånd.

Regeringen og Dansk Folkeparti roser sig af at nu skal politiet have flere penge – de skal opklare flere sager, der ønskes strengere straffe, hurtigere afsoning og afskaffelse af ventelister til afsoning.

MEN det kan ikke udføres så længe, de blot lader de ansatte i kriminalforsorgen i stikken.

Fra radikal side kan vi ikke acceptere at forholdene fortsætter – 3 årtiers fejlslagne besparelser må stoppe nu.

Som offentlig arbejdsgiver har vi pligt til at gå for med et godt eksempel, og overholde de love og regler som vi forlanger, at det private erhvervsliv skal overholde. Vi skal ikke fortsat køre på midlertidige dispensationer fra Arbejdstilsynet. ■

Seniorpolitikens "lyksaligheder"

Fængselsfunktionær Brian Barrit, tillidsmand i Vejle Arrest.

At man ikke skammer sig !

I forbindelse med overenskomstfornyelsen den 1. april 2002 blev der lavet en aftale om, at medarbejdere der havde fyldt 62 år kunne bevilges op til 12 dages frihed med løn i et forsøg på at fastholde medarbejderne.

Først 1 år og 9 måneder senere bliver Direktoratet og personaleorganisationerne enige om at sætte tiltaget i gang hurtigst muligt.

At der er gået så lang tid, kommer ikke som nogen overraskelse, men at man er så uanstændige at tilbyde vores seniormedarbejdere et så elendigt tilbud, burde man end ikke have overvejet.

Der bliver for det første ikke tilført tjenestestederne midler til at kunne tilbyde seniormedarbejderne muligheden for op til 12 dages frihed. Man skal på tjenestestedet selv finde timerne ud af det normativ man har.

Der skal på det enkelte tjenestested foretages en konkret individuel vurdering.

NAVNE

Det er specielt heri at problemet ligger. Det kan ikke være rimeligt, at man godtager en seniorordning, der kan resultere i, at to kolleger fra to forskellige tjenestesteder ikke får den samme mulighed. Det vil sige, at en medarbejder i eksempelvis Vejle ikke er vurderet at have behov for op til 12 fridage om året, medens man eksempelvis i Hobro vurderer anderledes og giver en medarbejder 12 fridage.

Det kan kun skabe splid, når folk ikke bliver behandlet ens og det kan vel umuligt være hensigten med aftalen.

Hvis man er så interesseret i seniorpolitik, så gør den ens for alle eller lad være. Det er ikke befordrende for vores seniorer og for sin vis heller ikke for arbejdsmiljøet, at komme med nogle tiltag, der kun kan skabe splid og debat.

I tilfældet her i Vejle arrest, har vi en kollega, der har været ansat i 41 år i statens tjeneste og endvidere har fået Dronningens Fortjenstmedalje og altid passet sin tjeneste og haft et minimalt fravær. Ham har der ikke været mulighed for at give en eneste dags frihed efter arrestens vurdering. Hvem F..... skal så have mulighed for at få et par ekstra fridage eller tolv?

Er det takken for mange års tro tjeneste, kan alt være ligegyldigt.

Det sender blandt andet et dårligt signal til os der har mange år endnu, at der ikke sættes mere pris på dem der fører deres karriere igennem Kriminalforsorgen.

Så min henstilling herfra er, at man fraskriver sig aftalen eller får lavet en aftale, som gør at alle 62 årige bliver behandlet ens.

Så DfK – I må til lommerne og finde midlerne – andet kan I ikke være bekendt ! ■

40 års jubilæum.

Den 4. februar 2004 kan Preben Madsen fejre 40 års jubilæum i statens tjeneste og den 1. maj er det blevet til 25 år i Kriminalforsorgen.

Preben Madsen startede i 1979 på Horsens Statsfængsel og kom i 1981 til Arresthuset i Ringkøbing.

I 1963 startede Preben sin karriere inden for staten ved militæret, som konstabel, ved Jydske Dragonregiment. Efter rekruttiden blev han sergent og senere oversergent.

I 1987 blev Preben overvagtmester i Ringkøbing Arresthus og som sådan står han for tjenestelisten, som han gør med dygtighed og retfærdighed til alles tilfredshed.

Preben har et godt humør og er næsten altid god for en lille historie.

I fritiden har Preben et job med at passe et Metax tankanlæg i Holstebro.

Personalet i Ringkøbing ønsker dig tillykke med jubilæet og held og lykke i årene der kommer.

På personalets vegne
Kurt Kristensen. ■

25 års jubilæum.

Den 1. februar 2004 har Børge Andersen været ansat i Kriminalforsorgen i 25 år.

Han startede på Vestre Fængsel og i 1981 kom han til Arresthuset i Ringkøbing.

Før Børge kom ind i Kriminalforsorgen var han ved militæret, Jydske Dragonregiment, hvor kampvognen var hans foretrukne våben. Der kommer af og til en god historie om dette pragtfulde våben og mandskabet ombord.

I 1984 fik han et job i fritiden ved Ringkøbing flytteforretning og der skulle ikke gå mange år før han var blevet medejer. I 1991 købte han så hele forretningen og fik den hurtigt til at vokse, så han i dag har 12 lastbiler hvoraf en del kører eksport.

Personalet i Ringkøbing vil ønske dig tillykke med jubilæet og held og lykke i årene der kommer.

På personalets vegne
Kurt Kristensen. ■

Til pensionister

Vi skal hermed anmode pensionister, der ønsker "Fængselsfunktionæren" tilsendt fremover, om at udfylde og indsende nedenstående, talon.

Bladet vil IKKE blive tilsendt, såfremt talonen ikke indsendes til forbundskontoret.
SENEST den 16. februar 2004.

Indsendes til:

Dansk Fængselsforbund, Vestre Kirkegårds Allé 3, 2450 København SV.

Bestilling af Fængselsfunktionæren:

Navn: _____

Adresse: _____

Posthus: _____

By: _____

www.danskfaengselsforbund.dk

Et nyt fagblad

Et nyt fagblad har vi ikke fået, men fra dette nummer har vi lavet en ny opsætning, som vi håber medlemmerne finder forfriskende.

Redaktionen og informationsudvalget har i samarbejde med trykkeriet Imprint og en ekstern grafisk designer fundet frem til det nye look.

En ting er formen: Hvordan ser fagbladet ud? En helt anden ting er indholdet: Hvad står der i bladet? Er det noget medlemmerne finder relevant?

Det er redaktionens opfattelse, at bladet skal være så alsidigt som muligt.

Dels skal forbundets holdninger naturligvis komme til udtryk her i bladet og dels skal der fokuseres på de politiske vinde, der blæser omkring os. Men bladet skal også være stedet hvor forbundets medlemmer fremkommer med synspunkter og debatindlæg. Ikke lange akademiske udredninger med alle aspekter af en sag, men derimod gerne kortfattede beskrivelser af, hvilke problemer, eller solstråler, vi oplever i hverdagen.

Effekten af den nyligt indgåede flerårsaftale for kriminalforsorgen vil vise sig i den kommende tid. Hvilke muligheder og begrænsninger den kommer til at medføre lokalt og hvordan udviklingen i øvrigt opleves af medlemmerne, er oplagte emner at tage fat i, på debatsiderne. Jeg vil benytte lejligheden til at opfordre alle forbundets medlemmer til at bidrage med indlæg, der kan styrke debatten om de problemer, der til stadighed opstår rundt om på tjenestestederne.

Debatindlæg må max. være på 750 ord, eller 4500 tegn incl. mellemrum, (gerne kortere) og skal sendes til redaktionen enten på diskette eller pr. e-mail. ■

Redaktøren.

Her ses første nummer af Fængselsfunktionæren. Indholdet i det står ikke til at ændre, men du kan være med til at præge debatten i fremtiden.